

IH Berichtauthenticatie Transactietoken

Datum: 1 Oktober 2019
Publicatie: V8.1.0.0

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Doel en scope	3
1.2 Doelgroep voor dit document	3
1.3 Documenthistorie	3
2 Het SAML transactietoken	4
2.1 Structuur.....	4
2.1.1 Assertion	4
2.2 Namespaces	6
2.3 Inhoud	7
2.3.1 Uniekheid	7
2.3.2 Afzender.....	7
2.3.3 Onderwerp.....	8
2.3.4 Geldigheid	9
2.3.5 Ontvanger	9
2.3.6 Authenticatie.....	10
2.3.7 Attributen	10
2.4 Algoritmes	13
2.5 Opbouw.....	14
2.5.1 De headers	14
2.5.2 Plaats van het SAML token en de digitale handtekening	15
3 Certificaten	16
3.1 Te gebruiken certificaat en attributen.....	16
4 Token afhandeling	18
4.1 Verificatie van het bericht.....	18
Bijlage A Referenties	20

1 Inleiding

1.1 Doel en scope

Dit document heeft tot doel een handleiding te geven voor de implementatie van het koppelvlak tussen het goed beheerde Zorgsystemen (GBZ) en het landelijk schakelpunt (LSP) voor wat betreft de toe te passen technieken voor de authenticatie van zorgverleners en medewerkers.

1.2 Doelgroep voor dit document

Dit document is bedoeld voor softwareontwikkelaars van goed beheerde zorgsystemen en het LSP, die op grond van de HL7v3 communicatiestandaard en op grond van dit document berichten willen uitrusten met het SAML transactietoken. Daarnaast wordt het plaatsen van de digitale handtekening besproken (zie ook [IH tokens generiek]).

1.3 Documenthistorie

Versie	Datum	Omschrijving
v8.0.2.0	31-januari-2018	Initieel document.
v8.0.3.0	15-nov-2018	Opgenomen in publicatie 8.0.3.0
v8.1.0.0	26-juni-2019	INI-8877: Aanpassing ten behoeve van de conditionele query
V8.1.0.0	13-september-2019	INI-9019: Optioneel gebruik BSN

2 Het SAML transactietoken

In dit hoofdstuk wordt de inhoud van het SAML transactietoken besproken die bij berichtauthenticatie met behulp van de UZI-pas wordt gebruikt. Het SAML transactietoken bevat informatie over de toegepaste authenticatie en identificatie van de zorgverlener/medewerker. Het SAML transactietoken is een op XML gebaseerd SAML assertion en heeft tot doel de *assertions* (bewijs van een bewering) over te brengen tussen partijen.

Alle XML voorbeelden in het document dienen door de betrokken partijen tijdens het bouwen van de uitwisseling getest, en waar nodig, in samenspraak met VZVZ aangepast te worden voor een juiste optimale werking.

Voor het verkrijgen van het SAML transactietoken en het aanbieden van dit token aan het LSP worden de volgende profielen gebruikt:

- Het gebruik van het SAML transactietoken (security token) in het kader van het WSS SOAP berichten profiel voor het veilig stellen en uitwisseling van authentieke SOAP berichten.

Dit profiel raakt het koppelvlak:

- goed beheerd zorgsysteem (GBZ) – het landelijk schakelpunt (LSP)

Dit profiel wordt in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

2.1 Structuur

Het SAML transactietoken is een afgegeven SAML assertion die gebruikt wordt bij berichtauthenticatie met behulp van de UZI-pas. Er wordt gebruik gemaakt van SAML v2.0 [SAML Core].

2.1.1 Assertion

De assertion heeft de volgende structuur (de waarden die in het token gebruikt worden zijn fictief):

Element/@Attribute	0..1	Omschrijving
@ID	1	Unieke identificatie van de Assertion
@Version	1	Versie van het SAML Protocol. Vaste waarde moet zijn 2.0
@IssuedInstant	1	Tijdstip van uitgifte van de Assertion.
Issuer	1	Bevat het OrganisatieID van de zendende applicatie.
@NameQualifier	0	Niet gebruiken
@SPNameQualifier	0	Niet gebruiken
@Format	1	Format="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:nameid-format:entity"
@SPProviderID	0	Niet gebruiken
Signature	1	Bevat de handtekening over de assertion zoals gezet met behulp van de UZI pas van de zorgverlener (Z) of de UZI medewerkerpas (N) van de medewerker. De handtekening dient geplaatst te zijn met behulp van het authenticatie certificaat op de pas. Alleen in het geval van een conditionele query mag de handtekening ook gezet worden met

Element/@Attribute	0..1	Omschrijving
		het servercertificaat (S) van de applicatie.
Subject	1	De zorgverlener/medewerker die zich authenticceert.
BaseID	0	Niet gebruiken
NameID	1	Bevat zowel de UZI van de geauthenteerde zorgverlener/medewerker alsmede diens rolcode. Alleen in het geval van de conditionele query mag dit veld leeggelaten worden.
EncryptedID	0	Niet gebruiken
SubjectConfirmation	1	Moet aanwezig zijn
@Method	1	'urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:cm:holder-of-key'
SubjectConfirmationData	0	Niet gebruiken
@Recipient	0	Niet gebruiken
@NotOnOrAfter	0	Niet gebruiken
@InResponseTo	0	Niet gebruiken
@NotBefore	0	Niet gebruiken
@Address	0	Niet gebruiken
KeyInfo	1	Bevat de X509 Issuer.serial van de medewerkerspas of het servercertificaat
Conditions	1	Moet aanwezig zijn
@NotBefore	1	Moet aanwezig zijn.
@NotOnOrAfter	1	Moet aanwezig zijn. Mag maximaal 90 minuten na @NotBefore liggen.
Condition	0	Niet gebruiken
AudienceRestriction	1	Moet aanwezig zijn
Audience	1	urn:llroot:2.16.840.1.113883.2.4.6.6:lltext:1 (is de ZIM)
ProxyRestriction	0	Niet gebruiken
Advice	0	Niet gebruiken
AuthnStatement	1	Moet aanwezig zijn
@AuthnInstant	1	Tijdstip van authenticatie van de gebruiker (Subject) of applicatie
@SessionIndex	0	Niet gebruiken
AuthnContext	1	Moet aanwezig zijn
AuthnContextClassRef	1	Ingeval van ondertekening met pas: urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:ac:classes:SmartcardPKI Ingeval van ondertekening met servercertificaat: urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:ac:classes:X509
AttributeStatement	1	Moet aanwezig zijn
Attribute	0..1	Moet aanwezig zijn indien bericht aan één patient is gerelateerd.
@Name	1	Vaste waarde: "burgerServiceNummer"
AttributeValue	0..1	Het BSN van de patient. .
Attribute	1	Moet aanwezig zijn
@Name	1	Vaste waarde: "messageIdRoot"

Element/@Attribute	0..1	Omschrijving
AttributeValue	1	De waarde van de messageIdRoot bijvoorbeeld:2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1
Attribute	1	Moet aanwezig zijn
@Name	1	Vaste waarde: "messageIdExt"
AttributeValue	1	Het MessageId van het bericht..
Attribute	1	Moet aanwezig zijn
@Name	1	Vaste waarde: "InteractionId"
AttributeValue	1	Het InteractionId van het Bericht (het extension-element).
Attribute	0..1	Moet aanwezig zijn bij de Generieke Query
@Name	1	Vaste waarde: "contextCodeSystem"
AttributeValue	0..1	2.16.840.1.113883.2.4.3.111.15.1
Attribute	0..1	Moet aanwezig zijn bij de Generieke Query
@Name	1	Vaste waarde: "contextCode"
AttributeValue	0..1	De contextcode uit de Generieke query.
Attribute	0..1	Moet aanwezig zijn indien gebruik gemaakt is van een mandaat
@Name	1	Vaste waarde: "autorisatieregel/context"
AttributeValue	0..1	URI waar de autorisatieregel/context gevonden kan worden waarbinnen het mandaat gegeven wordt.
Attribute	0..1	Moet aanwezig zijn indien gebruikt wordt binnen AORTA infrastructuur
@Name	1	Vaste waarde: "applicationID"
AttributeValue	0..1	ApplicatieID van de applicatie

N.B.: bovenstaande tabel bevat de meest gebruikte elementen van SAML assertions en is derhalve niet volledig. Voor niet genoemde elementen geldt: Niet gebruiken.

2.2 Namespaces

Het SAML transactietoken die gebruikt wordt bij berichtauthenticatie met behulp van de UZI-pas maakt gebruik van de volgende namespaces. De prefixen zijn niet normatief maar worden in dit document als voorbeelden gebruikt.

Tabel AORTA.STK.t3300 – Namespaces

Prefix	Namespace URI
ds	http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#
saml	urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:assertion
wss	http://docs.oasis-open.org/wss/2004/01/oasis-200401-wss-wssecurity-secext-1.0.xsd

Bij het gebruik van de namespace-prefixes is het van belang deze na het ondertekenen niet meer te veranderen, dit maakt de digitale handtekening ongeldig.

2.3 Inhoud

De volgende paragrafen beschrijven de verschillende kenmerken en beveiligingsgerelateerde gegevens die het SAML transactietoken onderscheiden, zoals in [IH tokens generiek] beschreven is.

```
<saml:Assertion ... xmlns:saml="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:assertion">
```

Het SAML transactietoken begint met het Assertion element en een verwijzing naar de XML SAML namespace voor SAML 2.0 assertions. De attributen behorende bij het Assertion element wordt in paragraaf 2.3.1 Uniekheid beschreven.

2.3.1 Uniekheid

```
ID="token_ dd1c1f96-f0b0-4026-a978-4d724c0a0a4f"  
IssueInstant="2009-06-24T11:47:34Z"  
Version="2.0">
```

De volgende attributen van het SAML assertion element maken van de SAML assertion een uniek gegeven, uitgegeven door de verzender van het bericht. Het attribuut ID identificeert op een unieke wijze de assertion. De assertion mag slechts eenmalig als token gebruikt worden. De waarde moet *mondiaal uniek* zijn voor AORTA berichten, zodat bij samenvoegen van meerdere XML bestanden (in een HL7v3 batch of anderszins) de waarde uniek blijft.

Het wordt aanbevolen een UUID (Universally Unique Identifier) te gebruiken. Bij het gebruik van andere vormen is er een kans, hoe klein ook, dat een ID samenvalt met een ID gemaakt volgens een andere methode van een andere leverancier).

Een ID in XML mag niet met een cijfer beginnen. Bij het gebruik van een UUID is het dus aan te raden een prefix te gebruiken, welke met een letter of underscore ('_') begint.

Het attribuut IssueInstant is een tijdsmoment van uitgifte van de SAML assertion. De tijdswaarde is gecodeerd in UTC. Het attribuut Version is de gebruikte SAML versie van de SAML assertion. De aanduiding voor de versie van SAML gedefinieerd in deze specificatie is "2.0".

2.3.2 Afzender

```
<saml:Issuer>  
  <!-- De Issuer verwijst naar de organisatie van waaruit het totale bericht  
  verstuurd wordt.-->  
  urn:IIroot:2.16.528.1.1007.3.3:IIext:12345678  
</saml:Issuer>
```

De URA wordt uitgedrukt met behulp van een URN (Uniform Resource Name). De URN is opgebouwd uit:

```
"urn:IIroot:"<OID voor UZI organisatieIds>":IIext:"<URA>
```

De URN string is opgebouwd uit een IIroot en een IIext. "II" staat voor het HL7v3 datatype Instance Identifier. Om de namespace in URN uniek te krijgen is II als prefix voor de root en ext geplaatst.

URA's worden uitgedrukt als een id onder het identificatiesysteem "2.16.528.1.1007.3.3". De URA wordt toegekend door het UZI-register. Stel dat de URA de waarde "12345678" heeft, dan ziet de URN er als volgt uit:

```
urn:IIroot:2.16.528.1.1007.3.3:IIext:12345678
```

2.3.3 Onderwerp

```
<saml:Subject>
  <saml:NameID>
    123456789:01.015
  </saml:NameID>
  <saml:SubjectConfirmation Method="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:cm:holder-of-key">
    <saml:SubjectConfirmationData>
      <saml:KeyInfo>
        <ds:X509Data>
          <ds:X509IssuerSerial>
            <ds:X509IssuerName>CN=...,...,O=...,C=NL</ds:X509IssuerName>
            <ds:X509SerialNumber>...834756977854956...</ds:X509SerialNumber>
          </ds:X509IssuerSerial>
        </ds:X509Data>
      </saml:KeyInfo>
    </saml:SubjectConfirmationData>
  </saml:SubjectConfirmation>
</saml:Subject>
```

De `Subject` verwijst naar de UZI van de zorgverlener/medewerker die de assertion heeft gegenereerd in combinatie met de rolcode van diezelfde zorgverlener/medewerker gescheiden door een dubbele punt (:).

Alleen in het geval van een conditionele query (een query die automatisch door het systeem verstuurd wordt) mag het nameID-element leeg gelaten worden.

In het geval van een conditionele query dient tevens een Mandaattoken [Mandaattoken] en een Inschrijftoken [Inschrijftoken] in het bericht opgenomen te zijn.

Vervolgens moet de SubjectConfirmation / SubjectConfirmationData / KeyInfo nog toegevoegd worden. Deze KeyInfo dient te verwijzen naar het certificaat waarmee het token ondertekend is.

Voor een beschrijving van de opbouw van de KeyInfo wordt verwezen naar hoofdstuk 4.4.3 Certificaatverwijzingen in document [IH tokens generiek].

2.3.4 Geldigheid

```
<saml:Conditions  
  NotBefore="2009-06-24T11:47:34Z"  
  NotOnOrAfter="2009-06-24T11:52:34Z">
```

Het attribuut *NotBefore* is de tijd waarop de SAML assertion geldig wordt. Dit hoeft niet de tijd te zijn waarop het bericht is aangemaakt. Het is mogelijk *NotBefore* in de toekomst te zetten, en het bericht na deze tijd pas te verzenden.

Wordt een bericht ontvangen voor *NotBefore* is aangevangen, dan **moet** dit bericht geweigerd worden.

Het attribuut *NotOnOrAfter* is de tijd waarop de SAML assertion vervalst.

Wordt een bericht ontvangen op of nadat *NotOnOrAfter* is verstreken, dan **moet** dit bericht geweigerd worden.

Deze tijd is als bovenstaande tijd geformatteerd. Richtlijn voor het verschil tussen *NotBefore* en *NotOnOrAfter* is 5 minuten. Het maximaal toegestane verschil is 90 minuten. Dit maximum dient voor berichten die niet direct, maar bijvoorbeeld 's nachts verzonden worden, of kort voor de aanvang van een consult, zodat er iets ruimere mogelijkheden voor batchgewijze processen zijn. Het wordt sterk aanbevolen de SAML assertion direct (binnen 5 minuten) te gebruiken voor berichten die verzonden worden (dus terwijl de zorgverlener of medewerker achter diens computer zit). Het gaat immers om het voorkomen van misbruik van onderschepte tokens, en 5 minuten is meer dan voldoende om de hele keten van vraag tot antwoord te doorlopen.

De geldigheidsduur van een token (*NotOnOrAfter* minus *NotBefore*) mag niet langer dan 90 minuten zijn. Wordt een bericht ontvangen waarin deze geldigheidsduur overschreden is, dan **moet** dat bericht geweigerd worden, ook al is het tijdstip *NotOnOrAfter* nog niet verstreken.

Het inperken van bepaalde partijen (*AudienceRestriction*) waarvoor de assertion bedoeld is wordt beschreven in paragraaf 2.3.5 Ontvanger.

De subelementen *OneTimeUse* en *ProxyRestriction* worden niet gebruikt binnen het `<Conditions>` element bij berichtauthenticatie met behulp van de UZI-pas.

2.3.5 Ontvanger

```
<saml:AudienceRestriction>
```

```
<!-- Root en extensie van de ZIM -->
<saml:Audience>urn:IIroot:2.16.840.1.113883.2.4.6.6:IIext:1</saml:Audience>
</saml:AudienceRestriction>
```

In de `AudienceRestriction` wordt beschreven aan wie de SAML assertion is gericht. De waarden in de elementen zijn (voorlopig) vaste waarden. Voor de `<Audience>` parameter is (ook) gekozen voor URN, zie voor opbouw paragraaf 2.3.2 Afzender.

2.3.6 Authenticatie

```
<saml:AuthnStatement
  AuthnInstant="2009-06-24T11:47:34"
  SessionIndex="token_2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1_0123456789">
```

Het subject, een zorgverlener of medewerker, in de SAML assertion is geauthenticeerd door middel van een authenticatiemiddel op een gegeven moment.

```
<saml:AuthnContext>
  <saml:AuthnContextClassRef>
    urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:ac:classes:SmartcardPKI
  </saml:AuthnContextClassRef>
</saml:AuthnContext>
```

Als het transactietoken ondertekend is met het servercertificaat dan dient de `AuthnContextClassRef` de waarde `urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:ac:classes:X509` te krijgen.

Binnen de gebruikte applicatie beveiligingsstandaarden is er sprake van verschillende vertrouwensniveaus.

Binnen de SAML-specificatie geeft men een authenticatie-context (*AuthnContext*) mee die de context van het gebruikte authenticatiemiddel aangeeft. Hiervoor zijn een aantal contexten gespecificeerd, zie [SAMLAuthnContext], die gebruikt worden als referentiekader voor de communicatie tussen de ZIM en andere componenten zoals GBZ applicaties.

```
</saml:AuthnStatement>
```

Afsluiting authentication statement.

2.3.7 Attributen

```
<saml:AttributeStatement>
```

De volgende attributen zijn gegevens uit het HL7v3 bericht die met de authenticatie meegetekend worden. Dit zijn kopieën van gegevens die elders in hetzelfde HL7v3 bericht voorkomen. De volgorde van de attributen in het `AttributeStatement` is niet relevant. Er mogen geen andere attributen opgenomen worden in het `AttributeStatement` dan hier beschreven is.

InteractionId

```
<saml:Attribute Name="interactionId">
  <saml:AttributeValue>QURX_IN990011NL</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
```

Het attribuut interactionId wordt altijd meegetekend. De interactionId geeft een directe relatie met het berichttype. Dit attribuut meesturen verhindert veel soorten aanvallen, bijvoorbeeld het token van een query kapen en proberen deze te hergebruiken voor het afhandelen van verzoeken van patiënten en hun vertegenwoordigers om inzage te verkrijgen in de verwijsindex.

contextCode

```
<saml:Attribute Name="contextCodeSystem">
  <saml:AttributeValue>2.16.840.1.113883.2.4.3.111.15.1</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
<saml:Attribute Name="contextCode">
  <saml:AttributeValue>KZDI</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
```

In het geval er sprake is van een opvraag op basis van een context dient ook de contextCode meegetekend te worden. Dit is in principe alleen het geval bij de generiekeQueryZorggegevens. Bij deze generieke query is het trigger event niet meer voldoende om de intentie van de verzender aan te geven, aangezien deze altijd gelijk is. Door het toevoegen van de contextCode wordt deze intentie wel weer expliciet gemaakt. De codes zijn te vinden in het vocab bestand 2.16.840.1.113883.2.4.3.111.15.1.xml.

messageId

```
<saml:Attribute Name="messageIdRoot">
  <saml:AttributeValue>2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
<saml:Attribute Name="messageIdExt">
  <saml:AttributeValue>0123456789</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
```

De Attributen messageIdRoot en messageIdExt vormen een uniek gegeven, uitgegeven door de verzender van het HL7v3-bericht. De combinatie van de attribuutwaarden messageIdRoot en messageIdExt moeten gelijk zijn aan het uiteindelijk gebruikte HL7v3 message.Id.

burgerServiceNummer

```
<saml:Attribute Name="burgerServiceNummer">
  <saml:AttributeValue>950052413</saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
```

Voor berichten die betrekking hebben op een enkele patiënt, wordt het burgerServiceNummer (BSN) van de patiënt opgenomen. Dit maakt ook weer vele aanvallen onmogelijk, namelijk gegevens van een andere patiënt proberen op te vragen. Dit geldt voor alle berichten die betrekking hebben op één en niet meer dan één patiënt.

Het BSN in het token moet overeenkomen met het BSN in het bericht. In het geval er sprake is van een voorloopnul in het bericht, dan dient deze ook overgenomen te worden in het token.

Voor berichten die geen betrekking hebben op een persoon waarvan het burgerServiceNummer bekend is, wordt het burgerServiceNummer weggelaten. Hierbij zijn twee situaties te onderscheiden:

- Logistieke berichten; het bericht betreft géén informatie gerelateerd tot een specifieke patiënt;
- Medische berichten; het bericht betreft medische informatie gerelateerd tot een specifieke patiënt(en), maar waarvan het BSN niet bekend is. In de implementatiehandleiding van een zorgtoepassing zal bij de betreffende interactie expliciet benoemd staan, dat een patiëntidentificatie niet voorkomt of optioneel is.

autorisatieregel/context

Alleen indien gebruik gemaakt wordt van een mandaat dient het volgende attribuut toegevoegd te worden:

```
<saml:Attribute Name="autorisatieregel/context">
<saml:AttributeValue>https://goedbeheerdziekenhuis/autorisatieregels/medicatiecont
xt/v2 </saml:AttributeValue>
</saml:Attribute>
```

In het voorbeeld is voor een URL gekozen.

applicationID

Indien het transactietoken gebruikt wordt binnen de AORTA infrastructuur is het applicatieID verplicht:

```
<saml:Attribute Name="applicationID">
  <!-- Applicatie-id van de GBZ-applicatie, zoals toegekend bij aansluiting.-->
  <saml:AttributeValue>urn:IIroot:2.16.840.1.113883.2.4.6.6:IIext:?
  </saml:attributeValue>
</saml:Attribute>
```

Het applicatie-id van de afzender die deze SAML assertion heeft gecreëerd en de gebruiker authenticceert. De Issuer wordt uitgedrukt met behulp van een URN (Uniform Resource Name). De URN is opgebouwd uit:

```
"urn:IIroot:"<OID voor AORTA Applicatie-id's>":IIext:"<applicatie-id GBZ>
```

De URN string is opgebouwd uit een IIroot en een IIext. "II" staat voor het HL7v3 datatype Instance Identifier. Om de namespace in URN uniek te krijgen is II als prefix voor de root en ext geplaatst.

AORTA Applicatie-id's worden uitgedrukt als een id onder het identificatiesysteem "2.16.840.1.113883.2.4.6.6". Het correcte applicatie-id voor de GBZ-applicatie wordt toegekend bij aansluiting op de AORTA. Stel dat dit "300" zou zijn, dan ziet de URN er als volgt uit:

```
urn:IIroot:2.16.840.1.113883.2.4.6.6:IIext:300
```

attributeStatement blok

Het attributen statement blok ziet er dan bijvoorbeeld zo uit (de volgorde van de attributen is niet relevant):

```
<saml:AttributeStatement>
  <saml:Attribute Name="interactionId">
    <saml:AttributeValue>QURX_IN990011NL</saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
  <saml:Attribute Name="messageIdRoot">
    <saml:AttributeValue>2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1</saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
  <saml:Attribute Name="messageIdExt">
    <saml:AttributeValue>0123456789</saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
  <saml:Attribute Name="burgerServiceNummer">
    <saml:AttributeValue>950052413</saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
  <saml:Attribute Name="autorisatieregel/context">
<saml:AttributeValue>https://goedbeheerdziekenhuis/autorisatieregels/medicatiecont
xt/v2</saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
  <saml:Attribute Name="applicationID">
    <saml:AttributeValue>urn:IIroot:2.16.840.1.113883.2.4.6.6:IIext:300
    </saml:AttributeValue>
  </saml:Attribute>
</saml:AttributeStatement>
```

Tenslotte wordt het attributen statement blok afgesloten met

```
</saml:AttributeStatement>
```

2.4 Algoritmes

Om de integriteit en onweerlegbaarheid van het SAML transactietoken te waarborgen wordt een XML Signature geplaatst, zoals beschreven in [IH tokens generiek]. Na plaatsen van de XML Signature kan de ontvanger, met gebruikmaking van het persoonsgebonden PKIoverheid-certificaat van de verzender en de CA certificaten zoals verstrekt door PKIoverheid, onomstotelijk vaststellen dat het SAML transactietoken ondertekend is met de privé sleutel behorend bij het gebruikte certificaat van de zorgmedewerker of het servercertificaat.

De XML Signature van het SAML transactietoken die gebruikt wordt bij berichtauthenticatie met behulp van een UZI-certificaat maakt gebruik van de volgende algoritmes, zoals beschreven in [IH tokens generiek]:

- Voor het berekenen van de hashwaarde wordt SHA-256 gebruikt.
- Voor de digitale handtekening in AORTA wordt gebruik gemaakt van een RSA handtekening over een SHA-256 digest.

Omdat de XML Signature onderdeel is van het SAML transactietoken en in het SAML transactietoken geplaatst wordt, moet er een "enveloped-signature" transformatie uitgevoerd worden die de Signature tags uit het SAML transactietoken verwijderd gevolgd door een "exc-c14n transformatie" (zie ook [SAML Core] §5.4.3 en §5.4.4).

2.5 Opbouw

2.5.1 De headers

Eerst wordt het SAML transactietoken – het `<saml:Assertion ...>` element aangemaakt en gevuld met die elementen, zoals beschreven in paragraaf 2.3 Inhoud.

```
<saml:Assertion
  ID="token_2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1_0123456789"
  IssueInstant="2009-06-24T11:47:34Z"
  Version="2.0"
  xmlns:saml="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:assertion">
  ... Zie paragraaf 2.3 Inhoud ...
</saml:Assertion>
```

Het XML Signature blok is onderdeel van het SAML transactietoken. Het XML Signature blok komt na het `<saml:Issuer>` element. Na de Signature volgt de rest van de inhoud van de assertion.

```
<saml:Assertion
  ID="token_2.16.528.1.1007.3.3.1234567.1_0123456789"
  IssueInstant="2009-06-24T11:47:34Z"
  Version="2.0"
  xmlns:saml="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:assertion">
<saml:Issuer Format="urn:oasis:names:tc:SAML:2.0:nameid-format:entity">
  urn:IIroot?:?IItext:?
</saml:Issuer>
<ds:Signature xmlns:ds="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#">
  <ds:SignedInfo>
  ...
</ds:SignedInfo>
<ds:SignatureValue>Wuwn...5e4=</ds:SignatureValue>
<ds:KeyInfo>
  <ds:X509Data>
    <X509IssuerSerial>
      <X509IssuerName>CN=De Auteur CA,O=Nictiz,C=NL</X509IssuerName>
      <X509SerialNumber>359724...41160195</X509SerialNumber>
    </X509IssuerSerial>
  </ds:X509Data>
  </ds:KeyInfo>
</ds:Signature> ...
  ... Zie paragraaf 2.3 Inhoud ...
</saml:Assertion>
```

Indien de Signature aangemaakt wordt moet niet meer met de strings (saml:Assertion en SignedInfo) gemanipuleerd worden, maar ze moeten octet-voor-octet overgenomen worden in het bericht. Strikt genomen is het toegestaan wijzigingen aan te brengen die door canonicalisatie bij de ontvanger weer opgeheven worden, maar wanneer de digitale handtekening door middel van strings wordt opgebouwd, is het een foutgevoelige handeling.

Lange Base 64 waarden zijn afgekort. Wederom kan dit als strings worden behandeld, waarbij drie waarden vervangen moeten worden.

Deze drie waarden worden ingevuld:

- Neem het SignedInfo blok op.
- Neem de SignatureValue op.
- Neem certificaatgegevens in het KeyInfo blok op, in de vorm van een verwijzing (X509IssuerSerial).

Wanneer een bericht een SAML assertion bevat, moet dat bericht precies één bijbehorende digitale handtekening bevatten.

Het maken van de XML Signature uit strings levert de SAML assertion op met daarin de Signature.

2.5.2 Plaats van het SAML token en de digitale handtekening

Het SAML transactietoken met daarin de digitale handtekening wordt in het WS-Security SOAP Header gezet. Op het `<wss:Security>` element **moet** een `soap:mustUnderstand="1"` vlag opgenomen worden, die aangeeft dat de ontvanger dit security element **moet** verwerken en een `soap:actor="http://www.aortarelease.nl/actor/zim"` die aangeeft dat de ZIM dit security element verwerkt.

```
<soap:Header xmlns:soap="http://schemas.xmlsoap.org/soap/envelope/">
  ...
  <wss:Security xmlns:wss=
    "http://docs.oasis-open.org/wss/2004/01/oasis-200401-wss-wssecurity-secext-1.0.xsd"
    soap:actor="http://www.aortarelease.nl/actor/zim" soap:mustUnderstand="1">
    <saml:Assertion ... >
      <saml:Issuer>...</saml:Issuer>
      <ds:Signature xmlns:ds="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#">
        <ds:SignedInfo>
          ...
          </ds:SignedInfo>
          <ds:SignatureValue>Wuwn...5e4=</ds:SignatureValue>
          <ds:KeyInfo>
            <ds:X509Data>
              ...
            </ds:X509Data>
          </ds:KeyInfo>
        </ds:Signature>
      ... Zie paragraaf 2.3 Inhoud ...
    </saml:Assertion ... >
  </wss:Security>
</soap:Header>
```

3 Certificaten

3.1 Te gebruiken certificaat en attributen

De UZI-pas/certificaat kent een aantal modellen:

Tabel AORTA.STK.t3210 – UZI pastype

Naam UZI-pastype/certificaat	Codering Pastype/certificaat
Zorgverlenerpas	Z
Medewerkerpas op naam	N
Medewerkerpas niet op naam	M
Servercertificaat	S

De pas die gebruikt wordt voor het ondertekenen van een transactietoken moet een zorgverlenerpas of een medewerkerpas op naam zijn of een servercertificaat. Hoewel het pastype gecodeerd is opgenomen in het authenticiteitcertificaat (in het `subjectAltName` attribuut), dient een applicatie op basis van de uitgevende CA vast te stellen wat het pastype van de UZI-pas is.

De signature wordt gezet met de sleutel voor authenticiteit (`keyUsage=digitalSignature`, hexadecimaal 0x80).

De attributen in het authenticiteitcertificaat worden gegeven in de vorm van een Distinguished Name (DN), zie [IH tokens generiek].

De waarden van deze attributen voor de relevante UZI-certificaten zijn:

Tabel AORTA.STK.t3220 – DN attributen van UZI-certificaten

Attribuut	Omschrijving	Waarde
CN	Issuer.commonName	<i>Derde generatie:</i> UZI-register Zorgverlener CA G3 Voor mogelijke volgende generaties wordt verwezen naar het UZI-register: https://www.uziregister.nl/
O	Issuer.organisationName	agentschap Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg
C	Issuer.countryName	NL

De issuer.commonName verschilt per 'generatie' UZI-passen. Het is mogelijk dat verschillende 'generatie' UZI-passen door elkaar worden gebruikt. Daarom dient de Issuer DN dynamisch afgeleid te worden uit het gebruikte authenticiteitscertificaat.

Om de digitale handtekening bij het LSP te verifiëren, moet de ontvanger over de bijbehorende publieke sleutel beschikken, zie [IH tokens generiek].

Voor verificatie is gekozen een verwijzing naar het certificaat mee te zenden; de ontvanger moet deze dan met bijvoorbeeld het LDAP protocol ophalen in de directory van het UZI-register.

Zie voor de verdere beschrijving van de passen [UZI pas].

Noot: uiteraard mogen in het testtraject alleen UZI-testpassen gebruikt worden. Het gebruik hiervan wordt verder niet uitgewerkt in deze handleiding. De werking is identiek.

4 Token afhandeling

4.1 Verificatie van het bericht

Het is belangrijk vast te stellen dat de velden in het SAML transactietoken overeenstemmen met die in het HL7v3 bericht en geldig ondertekend zijn. Wanneer dit niet zou gebeuren, kan een kwaadwillende met een gestolen token nog steeds gegevens opvragen van bv. ieder willekeurig burgerservicenummer.

De ontvanger controleert of de WS-Security SOAP Header voor hem bestemd is, zie soap attribuut actor.

Het SAML transactietoken wordt door de ontvanger uit de WS-Security SOAP Header gehaald indien de WS-Security SOAP Header voor de ontvanger bestemd is en dat de ontvanger deze moet verwerken. Bij gebruik van het SAML transactietoken moet de ontvanger controleren of:

- Het attribuut ID van het Assertion element een unieke waarde heeft, welke slechts eenmalig gebruikt mag worden, zie paragraaf 2.3.1 Uniekheid;
- De aanduiding voor de versie van SAML gedefinieerd is op "2.0", zie paragraaf 2.3.1 Uniekheid;
- De juiste organisatieID is opgenomen die deze assertion heeft gecreëerd en de gebruiker heeft geauthenticeerd, zie paragraaf 2.3.2 Afzender. Het zorgaanbiederID in het token dient overeen te komen met de zorgaanbiederID in het bericht;
- Indien Conditionele Query (token is ondertekend met een certificaat met certificaattype "S"): de NameID van het Subject is wel aanwezig maar leeg, zie paragraaf 2.3.3 Onderwerp; Tevens dient er een mandaattoken en inschrijftoken aanwezig te zijn;
- In overige gevallen: Het UZI-nummer en rolcode van het authenticatie certificaat, gebruikt voor de ondertekening van de Assertion, overeenkomt met de NameID van het Subject en met de authorOrPerformer in het bericht zie paragraaf 2.3.3 Onderwerp;
- De Assertion correct is ondertekend door de Signature te valideren met het gerefereerde authenticatie certificaat.
- Het gebruikte certificaat en de relevante certificaatketen te valideren op geldigheid, inclusief revocatie.
- Het bericht ontvangen is binnen de geldigheidsperiode van het token, zie paragraaf 2.3.4 Geldigheid;
- De afnemer van het SAML transactietoken (audience) de ZIM is, zie paragraaf 2.3.5 Ontvanger;
- Indien gebruik gemaakt is van een mandaat, dan dient er een getekend mandaattoken te zijn opgenomen in de SOAP-header (zie [Mandaattoken]). Het attribuut "authorisatieregel/context" dient identiek te zijn aan het overeenkomstige attribuut in het mandaattoken. Daarnaast dient de organisatieID in beide tokens overeen te komen.
- Indien geen Conditionele Query: De zorgverlener/zorgmedewerker is geauthenticeerd via het voorgedefinieerde authenticatiemiddel, de SmartCardPKI, zoals beschreven in paragraaf 2.3.6 Authenticatie;
- Indien Conditionele Query: Het systeem is geauthenticeerd via het voorgedefinieerde authenticatiemiddel, Het X509 servercertificaat, zoals beschreven in paragraaf 2.3.6 Authenticatie;

- Indien Conditionele Query: de overseer in het HL7-bericht dient gelijk te zijn aan het subject uit het mandaattoken;
- Alleen die attributen zijn gedefinieerd, die zijn beschreven in paragraaf 2.3.7 Attributen;
- De attribuutwaarde van interactionId overeenkomt met *het extension-element* van het HLv3 bericht, zie paragraaf 2.3.7 Attributen;
- In het geval van een generieke query dient er een contextcode te zijn opgenomen. De contextcode dient overeen te komen met de contextcode in het bericht, zie paragraaf 2.3.7 Attributen;
- De attribuutwaarden van messageIdRoot en messageIdExt overeenkomt met de gebruikte HL7v3 message.id, zie paragraaf 2.3.7 Attributen;
- Indien de interactie patient-specifiek is: de attribuutwaarde van burgerServiceNummer overeenkomt met het BSN in het HL7v3 bericht ofwel dat de gegevens in het bericht daadwerkelijk betrekking hebben op de persoon, zie paragraaf 2.3.7 Attributen. De volgende situaties zijn hierbij te onderscheiden:
 - Wel BSN in token en in bericht; er is sprake van een goedsituatie indien BSN overeenkomt. Indien dat niet het geval is, is er sprake van een foutsituatie;
 - Wel BSN in token en niet in het bericht; er is sprake van een foutsituatie;
 - Geen BSN in token en wel in bericht; er is sprake van een foutsituatie;
 - Geen BSN in token en geen BSN in het bericht; er is sprake van een goedsituatie.
- Indien het token gebruikt wordt binnen de AORTA infrastructuur moet de juiste applicatieID zijn vastgelegd die deze assertion heeft gecreëerd en de gebruiker heeft geauthenticeerd. Het applicatieID dient overeen te komen met de Message/sender/device/id in de transmission wrapper van het HL7v3 bericht;

Als aan één van de bovenstaande condities niet is voldaan, moet het bericht door de ontvanger geweigerd worden en een SOAP foutmelding aan het verzendende systeem afgegeven worden, zie foutafhandeling in [IH tokens generiek].

Als wel aan alle condities is voldaan, wordt het HL7v3 bericht verder verwerkt.

Bijlage A Referenties

Referentie	Document	Versie
[IH tokens generiek]	AORTA_Auth_IH_Security_tokens_generiek	8.1.0.0
[Mandaattoken]	AORTA_Auth_IH_Mandaattoken	8.1.0.0
[Inschrijftoken]	AORTA_Auth_IH_Inschrijftoken	8.1.0.0
[SAMLAuthnContext]	Authentication Context for the OASIS Security Assertion Markup Language (SAML) V2.0 http://docs.oasis-open.org/security/saml/v2.0/saml-authn-context-2.0-os.pdf	2.0 15-mrt-2005
[SAML Core]	SAML v2.0 Core Specification https://docs.oasis-open.org/security/saml/v2.0/saml-core-2.0-os.pdf	2.0 15-mrt-2005
[SAML Profiles]	Profiles for the OASIS Security Assertion Markup Language (SAML) v2.0 http://docs.oasis-open.org/security/saml/v2.0/saml-profiles-2.0-os.pdf	2.0 15-mrt-2005
[SAML Token]	SAML Token Profile http://docs.oasis-open.org/wss/v1.1/wss-v1.1-spec-os-SAMLTokenProfile.pdf	1.1 01-feb-2006
[UZI pas]	CA model, Pasmodel, Certificaat- en CRL-profielen, Agentschap CIBG www.uziregister.nl	4.1 september 2010